

2025 – результати громадського обговорення ОПП «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація»

1. Загальна характеристика

Мета аналізу – систематизувати оцінки та пропозиції різних груп стейкхолдерів щодо актуальності обов’язкових і вибіркових компонентів ОПП та можливостей її вдосконалення. Станом на дату розгляду результатів громадського обговорення на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти 24.04.2025 р. було отримано 20 відповідей. Категорії анкети «здобувач цієї освітньо-професійної програми» (n=3) і «здобувач вищої освіти» (n=2) для аналізу об’єднано в один блок «Здобувачі вищої освіти» (n=5). Інші групи збережено відповідно до самоідентифікації респондентів.

2. Розподіл за цільовими групами

Цільова група	n	%
Здобувачі вищої освіти	5	25,0%
Випускники програми	4	20,0%
Науково-педагогічні працівники	5	25,0%
Роботодавці	2	10,0%
Фахівці-практики	1	5,0%
Представник групи забезпечення	1	5,0%
Представник адміністрації університету/факультету	1	5,0%
Інша зацікавлена особа	1	5,0%

Здобувачі вищої освіти та НПП представлені по 5 респондентів (по 25,0%), випускники програми – 4 (20,0%), роботодавці – 2 (10,0%); решта груп – по 1 (5,0%). Тому відповіді малочисельних груп подано як позиції конкретних представників, без поширення висновків на всю відповідну спільноту.

3. Оцінка актуальності обов’язкових компонентів

Освітній компонент	Дуже актуальна	Актуальна	Неактуальна	Позитивно разом
Розвиток потенціалу особистості та групи	9 (45,0%)	11 (55,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Методологія наукових досліджень та грантово-проектної діяльності	9 (45,0%)	11 (55,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Поствоєнна соціальна підтримка та адвокація	18 (90,0%)	2 (10,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)

Освітній компонент	Дуже актуальна	Актуальна	Неактуальна	Позитивно разом
Травма: супровід та стратегії втручання	17 (85,0%)	2 (10,0%)	1 (5,0%)	19 (95,0%)
Соціальна реабілітація	18 (90,0%)	2 (10,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Психологічна реабілітація	17 (85,0%)	3 (15,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Кризове психологічне консультування	17 (85,0%)	3 (15,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Реінтеграція військових у цивільне життя	18 (90,0%)	2 (10,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Поствоєнна реабілітація сім'ї	17 (85,0%)	3 (15,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Тренінг стресостійкості та посттравматичного зростання	16 (80,0%)	4 (20,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Менеджмент та оцінка якості в системі соціально-психологічних послуг	11 (55,0%)	8 (40,0%)	1 (5,0%)	19 (95,0%)
Виробнича практика	13 (65,0%)	7 (35,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)
Кваліфікаційна робота	9 (45,0%)	11 (55,0%)	0 (0,0%)	20 (100,0%)

Для 11 із 13 ОК усі 20 респондентів обрали «Дуже актуальна» або «Актуальна». По одній відповіді «Неактуальна» зафіксовано для ОК «Травма: супровід та стратегії втручання» і «Менеджмент та оцінка якості в системі соціально-психологічних послуг»; позитивна оцінка кожної становить 95,0%. Найбільшу частку «Дуже актуальна» – 90,0% – отримали «Поствоєнна соціальна підтримка та адвокація», «Соціальна реабілітація» та «Реінтеграція військових у цивільне життя».

4. Аналіз за цільовими групами

Здобувачі вищої освіти (n=5)

Усі обов'язкові компоненти отримали лише позитивні оцінки. Особливо виразною є підтримка професійного ядра програми: поствоєнної соціальної підтримки, роботи з травмою, соціальної та психологічної реабілітації, кризового консультування, реінтеграції військових і підтримки сім'ї.

Відкриті відповіді. Пропозиції: посилити практичну складову і наближеність завдань до майбутньої діяльності; розглядати міжнародний досвід поствоєнної реабілітації, психоемоційну саморегуляцію та профілактику професійного вигорання; етичні аспекти роботи з постраждалими від війни і права людини. Висловлено інтерес до додаткової психологічної тематики (арттерапія в умовах війни, основи суїцидології, психологія сім'ї), зустрічей із досвідченими фахівцями, аналізу практичних

випадків, окремої сертифікатної програми психологічного спрямування для роботи з ветеранами та оптимізації обсягу звітних завдань.

Випускники програми (n=4)

Усі ОК оцінено позитивно; найвищі оцінки переважають щодо компонентів, пов'язаних із наслідками війни, реабілітацією, кризовою підтримкою, військовими та сім'ями.

Відкриті відповіді. Пропозиції: посилення психологічної складової; удосконалення розподілу навчального навантаження. Окремо порушено питання механізму вибору сертифікатних програм, щоб він краще враховував індивідуальні освітні інтереси.

Науково-педагогічні працівники (n=5)

Загальна оцінка позитивна. Одиничні критичні оцінки стосуються двох ОК, тоді як решта відповідей щодо них і всіх інших компонентів є позитивними.

Відкриті відповіді. Пропозиції: розглядати міжнародні підходи до психосоціальної підтримки в умовах криз; оновити назву окремого лабораторного практикуму; включити тематику кейс-менеджменту з працевлаштування ветеранів. Частина НПП прямо зазначила достатність переліку ОК і цілісність програми.

Роботодавці (n=2)

Обидва роботодавці оцінили всі обов'язкові компоненти як «Дуже актуальні».

Відкриті відповіді. Додаткових пропозицій щодо змін у відкритих відповідях не надано; загальна оцінка позитивна.

Фахівці-практики (n=1)

Усі обов'язкові компоненти оцінено позитивно – як «Дуже актуальні» або «Актуальні».

Відкриті відповіді. Додаткових пропозицій щодо зміни ОПП не надано.

Представник групи забезпечення (n=1)

12 ОК оцінено як «Дуже актуальні», кваліфікаційну роботу – як «Актуальну».

Відкриті відповіді. Запропоновано розглянути спільне виконання магістерських досліджень і проєктів двома або більше здобувачами з розмежуванням індивідуального внеску. Пропозиція потребує окремого співвіднесення з чинними вимогами до кваліфікаційних робіт.

Представник адміністрації університету/факультету (n=1)

Усі обов'язкові компоненти оцінено позитивно.

Відкриті відповіді. Акцентовано на систематичному оновленні змісту ОК відповідно до нової актуальної інформації. Вибіркові компоненти оцінено як зорієнтовані на потреби майбутнього фахівця; загальна оцінка ОПП позитивна.

Інша зацікавлена особа (n=1)

Усі обов'язкові та вибіркові компоненти оцінено позитивно.

Відкриті відповіді. Додаткових пропозицій щодо змін не висловлено.

5. Вибіркові компоненти (сертифікатні програми)

Сертифікатна програма	Дуже актуальна	Актуальна	Неактуальна	Позитивно разом
Соціальна медіація	12 (60,0%)	7 (35,0%)	1 (5,0%)	19 (95,0%)
Управління соціальними закладами	8 (40,0%)	10 (50,0%)	2 (10,0%)	18 (90,0%)
Соціальна інклюзія	12 (60,0%)	7 (35,0%)	1 (5,0%)	19 (95,0%)

«Соціальна медіація» та «Соціальна інклюзія» отримали по 19 позитивних оцінок із 20 (95,0%), «Управління соціальними закладами» – 18 із 20 (90,0%). Відкриті відповіді переважно підтверджують достатність чинного переліку, але окремі респонденти пропонують розширити психологічно орієнтовані можливості та уточнити окремі назви.

6. Систематизовані напрями пропозицій

- Практикоорієнтованість: більше професійних кейсів, практичної роботи, практичних рекомендацій і взаємодії з досвідченими фахівцями.
- Психологічна та психосоціальна складова: інтерес до арттерапії в умовах війни, основ суїцидології, психології сім'ї, саморегуляції, профілактики вигорання та міжнародних підходів до психосоціальної підтримки.
- Поствоєнний і ветеранський контекст: міжнародний досвід реабілітації, кейс-менеджмент з працевлаштування ветеранів, додаткові психологічно орієнтовані освітні можливості для роботи з ветеранами.
- Етичний і правозахисний вимір: етичні аспекти роботи з постраждалими від війни та принципи захисту прав людини.
- Організація навчання: оптимізація звітних завдань і навчального навантаження; удосконалення механізму вибору сертифікатних програм.
- Актуалізація змісту та назв: систематичне оновлення змісту ОК, уточнення окремих назв відповідно до професійного та нормативного контексту.

7. Висновки

Результати опитування засвідчують високий рівень підтримки структури ОПП: усі обов'язкові та вибіркові компоненти отримали переважно позитивні оцінки. Відкриті відповіді не формують запиту на радикальну перебудову програми; переважно йдеться про точкове оновлення змісту, посилення практичної спрямованості та розширення окремих тематичних акцентів.